

AARHUS SCHOOL OF ENGINEERING

Sundhedsteknologi Medicinsk Teknologi Vurdering

Ultralyds Robotarm

Anne Bundgaard Hoelgaard	(201404492)
Ditte Heebøll Callesen	(201408392)
Freja Ramsing Munk	(2014)
Ida Mark Skovbjerg	(2014)
Mette Østergård Knudsen	(2014)
Nina Brkovic	(2014)

Vejledere:

Lene Hause

Samuel Alberg Thrysøe Aarhus Universitet

Abstract

Resumé

Forord

Forkortelser

Ord	Forklaring
Robotarm	Ultralyds robotarm udviklet af Robotic Ultrasound ApS
MTV	Medicinsk Teknologi Vurdering
Afd. KF	Afdelingen for Kvindesygdomme og fødsler på Skejby Hospital

Formler

Indledning

- 1.1 Baggrund
- 1.2 Projektafgrænsning

Metoder 2

Afsnittet indeholder en beskrivelse af hvilke metoder, der er blevet anvendt til udarbejdelse af denne mini-MTV i forhold til de fire MTV aspekter: Teknologi, Patient, Organisation og Økonomi.

Overordnet set er der blevet gennemført en littetursøgning og -vurdering på baggrund af en i forvejen opstillet protokol (Bilag xx). Protokollen er udarbejdet ud fra specifikke søgestrategier, hvor der er søgt på både engelsk og dansk. De specifikke søgeord er medtaget som dokumentation. Der er søgt i følgende databaser: Embase, PubMed, Google Scholar, Cochrane og Engineering Village.

Udover ovenstående litteratur er der, efter behov søgt efter ikke videnskabelig litteratur for at opnå en forståelse for opbygningen af sonograf uddannelse, ultralyds scanning og andre løse emner for at komme ind i problemstillingen. Evt. skriv noget om inklusion og eksklusion kriterier Eksklusion:

- Telemedicin
- Scanning af hjerte mv.

Inklusion:

- Scanning af gravide
- Robotarm
- Arbejdsskader, hvor forhold er sammenlignelige med DK
- 2.1 Teknologi
- 2.2 Patient
- 2.3 Organisation

2.4 Økonomi

Den økonomiske dataindsamling er primært sket på baggrund af direkte kontakt til kilder via telefon eller mailkorrespondance. Derefter er dokumenter og andre skriftlige kilder afsøgt, typisk ved at holde dem op mod mundtlige kilder. Vurderingen er udarbejdet med udgangspunkt

2.4. Økonomi

i følgende sundheds økonomiske analyser: Omkostningsminimerings analyse (CMA) og costeffectiveness (CEA). De økonomiske beregninger indeholder flere af projektgruppens antagelser, hvor det ikke har været muligt at finde kilder med tilstrækkelig økonomisk evidens.

De fire MTV-elementer

3

Teknologi 4

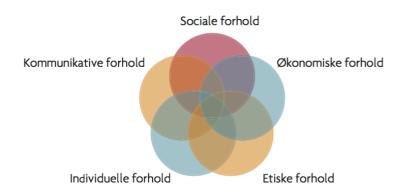
5.1 Etiske forhold

Ved implementering af en ny teknologi, herunder en Ultralyds Robotarm, kan det have en indvirkning på patienten. Derfor er det vigtig at belyse, hvilken effekt den nye teknologi har på patientgruppen.

I denne MTV vil både gravide og sonografer blive placeret i rollen som patienter. Gravide da de får foretaget en ultralydscanning og sonografer da de ofte oplever arbejdskader. Begge grupper vil derfor blive belyst i dette afsnit.

For at kunne udarbejde en fyldestgørende analyse af patientperspektivet er det nødvendigt at belyse flere forhold. Se figur 5.1, hvor de fem patientperspektiver er vist.

Betydninger af den pågældende teknologi for patientens hverdagsliv

Patienters erfaringer med en given teknologi

Figur 5.1: Udforskning af de fem patientaspekter i MTV, som har betydning for patientens hverdagsliv

5.2. Sociale forhold

5.2 Sociale forhold

5.3 Kommunikative forhold

5.4 Individuelle forhold

5.5 Etiske forhold

Brugen af en Ultralyds Robotarm danner grundlag for en række etiske problemstillinger, som påvirker både gravide og personalet. Problemstillingerne omhandler de professionsetiske principper [1]:

• Pligter

Undgå skade af brugeren:
 Ultralyds Robotarmen skal hverken være til skade for gravide eller personalet.

• Konsekvenser

- Forebygge sygdom og sygelighed og fremme sundhed eller status quo: Hvis man ud fra et nytteetisk perspektiv, kan få flere gravide igennem en scanning på kortere tid og samtidig mindske antallet af arbejdsskader for personalet, vil ressourcerne blive udnyttet bedst muligt, og derved komme flest mulige til gavn. Dette følger de socialetiske tanker, som tager hensyn til de mange.
- Lindre lidelse, fremmedgørelse og ubehag: Ultralyds Robotarmen skal opfylde dette overfor personalet og patienten. Patienten kan føle sig fremstillet som et objekt, da teknologien kommer tættere på patienten, mens personalet kommer længere væk. Dog er personale til stede i samme rum som patienten, derved er der stadig en form for menneskelig kontakt.

• Idealer

- Handle med forståelse og empati:
  - Der sker en ændring af nærhed- og omsorgsrelationen mellem den gravide og personalet under en scanning med Ultralyds Robotarmen.
- Handle med etik ansvarlighed overfor personalet:
  Ultralyds Robotarmen skal være ansvarlig over for personalet idet at der skal være empati for arbejdssituationen.
  - Resultatet er at en mindskelse i antallet af arbejdsskader, fremmer personalesikkerhed og -trivsel.

5.6 Økonomiske forhold

5.7 Delkonklusion

Organisation 6

Økonomi 7

Formålet med dette afsnit er ud fra et økonomisk aspekt, at vurdere - så vidt muligt sort på hvidt - om en given teknologisk løsning er værd at implementere i praksis. I dette tilfælde, gøres det ved at sammenligne de nuværende udgifter på "Afdelingen for Kvindesygdomme og fødsler" på Skejby Hospital til ultralyds scannings udstyr af gravide med udgifterne til implementering af ultralyds robotarm.

Det er valgt at tage udgangspunkt i det udstyr der benyttes ved en nakkefoldsscanning i 11. til 13. uge uden komplikationer. Som det fremgår af teknologi-afsnittet er der overlap mellem det udstyr, der benyttes i dag og det der skal benyttes ved robotarmen. Udstyr-overlappet består af C1-5-RS convex transducer, software til avancerede 3D/4D billeder samt printer med tilbehør.

Vurderingen tager udgangspunkt i nuværende udstyr og arbejdsgange, hvor der er foretaget gennemsnitlige estimater, som sammenlignes ved brug af robotarm. Her er der ligeledes lavet estimater, da robotarmen ikke er færdig udviklet. Disse estimater er lavet ud fra en vurdering af, hvordan robotarmen vil udspille sig i praksis.

7.1 Den nuværende situation

Uddannelse pris og tid, vedligehold og servicering af udstyr, indkøb af udstyr, antal af sonografer

7.2 Den fremtidige situation

Uddannelse pris og tid, service og vedligehold, indkøb, antal scanninger pr. robot pr. dag. Alt i dette underafsnit bygger på antagelser gjort af Søren Pallesen, Robotic Ultrasound ApS.

7.3 Delkonklusion

Konklusion 8

Perspektivering 9

Referencer 10

Bilag 11

Herunder findes en liste over bilagene.

Litteratur

 $[1]\,$ Jørgen Husted. Etik og værdier i sygeplejen. Hans Reitzels, 2013.